

AUTOR BIBLII
1. Bóg
2. ludzie piszący pod natchnieniem Boga

Nazwa z greckiego
BIBLIA=KSIĘGI

NATCHNIENIE BIBLIJNE
bezpośredni, pozytywny i nadprzyrodzony wpływ Boga na umysł i wolę piszącego

KANON HEBRAJSKI
ST: 39 ksiąg
3 części:
Prawo
Prorocy
Pisma

KANON BIBLIJNY
Zbiór natchnionych przez Boga ksiąg, przyjętych przez Kościół i uznanych za nieomylną regułę wiary i moralności

KANON KATOLICKI
ST: 46 ksiąg
NT: 27 ksiąg

KANON PROTESTANCKI
ST: 39 ksiąg
NT: 27 ksiąg

TYPY KSIĄG
1. księgi historyczne
2. księgi mądrościowe
3. księgi prorockie

BIBLIA

ST
Języki:
hebrajski
grecki

NT
Języki:
aramejski
hebrajski
grecki

ETAPY POWSTAWANIA
1. tradycja ustna
2. formowanie się źródeł
3. ostateczna redakcja tekstu

WAŻNIEJSZE TŁUMACZENIA
* Septuaginta
* Wulgata
* Biblia Jerozolimaska
* Psalterz floriański
* Psalterz puławski
* Psalterz krakowski
* Biblia Królowej Zofii
* Biblia Leopoldy
* Biblia ks. Jakuba Wujka
* Psalterz Dawidów
* Biblia Gdańska
* Biblia Tysiąclecia
* Biblia Warszawska

GATUNKI LITERACKIE W BIBLII

Księgi mądrościowe:
* aforyzm
* przypowieść
* monolog filozoficzny
* psalm (hymn, pieśń)
* dialog filozoficzny
* przysłowie
* pieśń miłosna

Księgi historyczne:
* zbiór praw
* poemat epicki
* kronika
* nowela dydaktyczna
* opowiadanie historyczne
* saga rodowa

Księgi prorockie:
* apokalipsa
* kazanie
* lamentacja
* list
* wyrocznia
* przekleństwo
* mowa religijna

J 3, 16

KSIĘGA ROZDZIAŁ WIERSZ

Ewangelia według świętego Jana, rozdział 3, wiersz 16

“Tak bowiem Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy, kto w Niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne.” J3,16

Sigla biblijne, co to jest? Jest to umowna nazwa konkretnych wersetów w Piśmie Świętym, które chcemy znaleźć. Wszystkie skróty dotyczące nazwy księgi Starego i Nowego Testamentu można znaleźć na początku każdego Pisma Świętego (także w tabeli obok).

Zasadniczo Biblia dzieli się na dwie części: **ST** – Stary Testament oraz **NT** – Nowy Testament. Każda z tych części dzieli się na **księgi**. Księgi dzielą się na **rozdziały**. Rozdziały podzielone są na **wiersze**.

Pierwotnie księgi Biblii były spisane bez tych podziałów a zostały one wprowadzone by zwiększyć czytelność tekstu.

Pierwszy podział wprowadził w 1206 r. paryski uczonego biskup Stefan Langton. Ostateczny podział uformował się w XVI (ok 1551 - 1555) za sprawą Roberta Estienne`a.

JAK CZYTAĆ? SIGLA BIBLIJNE

SIGLUM

(z łac. singlae litterae - pojedyncze litery; l. mn. sigla)
Symbol literowy lub literowo-cyfrowy będący oznaczeniem fragmentu Biblii.

STARY TESTAMENT

Rdz - Księga Rodzaju
Wj - Księga Wyjścia
Kpł - Księga Kapłańska
Lb - Księga Liczb
Pwt - Księga Powtórzonego Prawa
Joz - Księga Jozuego
Sdz - Księga Sędziów
Rt - Księga Rut
1 Sm - 1 Księga Samuela
2 Sm - 2 Księga Samuela
1 Krl - 1 Księga Królewska
2 Krl - 2 Księga Królewska
1 Krn - 1 Księga Kronik
2 Krn - 2 Księga Kronik
Ezd - Księga Ezdrasza
Ne - Księga Nehemiasza
Tb - Księga Tobiasza
Jdt - Księga Judyty
Est - Księga Estery
1 Mch - 1 Księga Machabejska
2 Mch - 2 Księga Machabejska
Hi - Księga Hioba
Ps - Księga Psalmów
Prz - Księga Przysłów
Koh - Księga Koheleta
PnP - Pieśń nad pieśniami
Mdr - Księga Mądrości
Syr - Mądrość Syracha
Iz - Księga Izajasza
Jr - Księga Jeremiasza
Lm - Lamentacje Jeremiasza
Ba - Księga Barucha
Ez - Księga Ezechiela
Dn - Księga Daniela
Oz - Księga Ozeasza
Jl - Księga Joela
Am - Księga Amosa
Ab - Księga Abdiasza
Jon - Księga Jonasza
Mi - Księga Micheasza
Na - Księga Nahuma
Ha - Księga Habakuka
So - Księga Sofoniasza
Ag - Księga Aggeusza
Za - Księga Zachariasza
MI - Księga Malachiasza

NOWY TESTAMENT

Mt - Ewangelia wg św. Mateusza
Mk - Ewangelia wg św. Marka
Łk - Ewangelia wg św. Łukasza
J - Ewangelia wg św. Jana
Dz - Dzieje Apostolskie
Rz - List do Rzymian
1 Kor - 1 List do Koryntian
2 Kor - 2 List do Koryntian
Ga - List do Galatów
Ef - List do Efezjan
Flp - List do Filipian
Kol - List do Kolosa
1 Tes - 1 List do Tesaloniczan
2 Tes - 2 List do Tesaloniczan
1 Tm - 1 List do Tymoteusza
2 Tm - 2 List do Tymoteusza
Tt - List do Tytusa
Fim - List do Filemona
Hbr - List do Hebrajczyków
Jk - List Jakuba
1 P - 1 List Piotra
2 P - 2 List Piotra
1 J - 1 List Jana
2 J - 2 List Jana
3 J - 3 List Jana
Jud - List Judy
Ap - Apokalipsa św. Jana